

Eurázsia Történelmi Lovasút. Etnográfiai kutatási terv

Bevezető gondolatok

A pásztortársadalmak legnagyobb részét az iparosítás, a fogyasztói társadalom illetve politikai döntések világszerte átformálták, sok esetben elpusztították. Az eurázsiai sztyeppe jelentős része azonban nem alkalmas a pásztorkodáson kívül egyéb mezőgazdasági tevékenységre. Ezeken a területeken a pásztorkodás túlélte a változásokat és alkalmazkodott. Az idomulás eredményeként a hagyományosban gyökerező, de attól eltérő új életforma és társadalom alakult ki, amiről azonban máig nem rendelkezünk átfogó képpel. Pedig ennek ismerete elősegíthetné más hagyományos pásztor életformák - például a magyarországi - hatékony fejlesztését.

Célkitűzés

A kutatás feladata, hogy átfogó bepillantást adjon a nyugati sztyeppe pásztortársadalmainak jelenkori és múlt századi életformájába a hagyományos állattartás korábbi és mai állapotának megismerésén keresztül.

I. Tájégtörténet

Mennyiben tekinthető hagyományos alapúnak a mai sztyeppe pásztorkodás a vizsgált

területeken? Mennyiben volt erőszakos illetve tudatos a változás?

II. Társadalomnéprajz

Milyen történelmi és személyes események játszottak közre a mai életforma és gazdasági rend kialakulásában? Mik a jövőképek? Hogyan értékelik a múltat?

III. Agráretnográfia

A jelenleg alkalmazott gazdálkodási eljárások és elvek megismerése. Haszonvételi formák, munkamegosztás, megélhetési stratégiák. Történtek-e kísérletek a hagyományokhoz való visszatérésre és ezek milyen eredménnyel jártak?

Anyag és módszer

A kutatás alatt az útvonal által érintett településeken interjúkat készítünk tolmács segítségével a gazdálkodás, azon belül a pásztorkodás mai helyzetéről. Illetve saját megfigyeléseinket terepnapló, film és fotódokumentáció formájában rögzítjük.

Várható főbb eredmények

Kutatásunk tájtörténeti, társadalomnéprajzi és agráretnográfiai alapadatokkal fog szolgálni egy igen kiterjedt régióról.

I. Tájttörténet

A szovjet időszak előtti tájhasználat egyes elemeinek megismerése.

II. Társadalomnéprajz

Az szovjet életforma átalakító kísérletek, iparosítás, globalizáció hatása a sztyeppei pásztortársadalomra. A mai sztyeppei kultúra egységességének foka és területi eltérések megállapítása.

III. Agráretnográfia

A jelenleg ismert eljárások és elvek megismerése. Haszonvételi formák, munkamegosztás, megélhetési stratégiák.

A kutatási tervet Béres Sándor készítette, a kutatást Chemez Farkas és Béres Sándor végzi majd.